

MBQ-004-001121

B. Ed. (Sem. I) Examination

November/December – 2016

Sanskrit Content

Faculty Code : 004

Subject Code : 001121

Time : Hours]

[Total Marks : 70

પરીક્ષાર્થીઓને સૂચના

૧. પ્રત્યેક MCQ ઉત્તરવહીના પ્રથમ પાના ઉપર પરીક્ષાર્થીએ બેઠક ક્રમાંક/પરીક્ષા કેન્દ્ર અને પરીક્ષાની તારીખ પોતાની સહી સાથે લખવાની રહેશે.
૨. પરીક્ષાર્થીને MCQ પ્રશ્ન પ્રકારનો પ્રશ્નપત્ર આપવામાં આવેલ છે. જે નિયત સમય મર્યાદામાં પૂર્ણ કર્યા બાદ ખંડ નિરીક્ષકને MCQ ઉત્તરવહી સુપરત કરવાની રહેશે.
૩. તમારી ઉત્તરવહીના કોઈ પણ ભાગમાં તમારું નામ અથવા નંબર લખવો નહીં (નિર્દિષ્ટ જગ્યા સિવાય) અથવા પોતાની ઓળખ છતી થાય તેવી કોઈ નિશાની કરવી નહીં.
૪. તમોને આપેલી MCQ ઉત્તરવહી, પરીક્ષા ખંડ છોડતા પહેલાં ખંડ નિરીક્ષકને સુપરત કરવી.
૫. લેખનસામગ્રી, ગણિતનાં સાધનો કે એવી કોઈ પણ ચીજની કોઈ પણ બીજા પરીક્ષાર્થી સાથે આપ-લે કરવાની સખત મનાઈ છે.
૬. પ્રશ્નપત્રો વહેંચાઈ ગયા પછી ૩૦ મિનિટ સુધી અને પરીક્ષાના સમયની છેલ્લી ૧૦ મિનિટ દરમિયાન તમોને કોઈ પણ સંજોગોમાં પરીક્ષા ખંડની બહાર જવા દેવામાં આવશે નહીં.
૭. જો તમો
 - (અ) પરીક્ષા સમય દરમિયાન પરીક્ષા ખંડમાં તમારી સાથે કોઈ પણ પુસ્તક અથવા કોઈ પણ પ્રકારના લખાણ કે નોંધવાળી કાગળની કાપલી કે વસ્તુ લાવશો અગર,
 - પરીક્ષા ચાલુ હોય ત્યારે બીજા પરીક્ષાર્થી સાથે વાત કરશો કે કોઈ પણ રીતે સંદેશો મોકલવા વ્યવહાર કરશો અગર,
 - બીજી કોઈ પણ જાતની ગેરરીતિ કરશો અથવા ગેરરીતિ કરવાનો પ્રયત્ન કરશો અગર,
 - પરીક્ષા પૂરી થયા બાદ પરીક્ષાખંડ છોડતી વખતે તમોને આપેલી તમારી કોઈ પણ લખેલી કે કોરી ઉત્તરવહીઓ સાથે લઈ જશો કે પરીક્ષાખંડમાં આમ કરવાના ઈરાદાથી કોઈ પ્રવૃત્તિ કરશો તો શિક્ષાને પાત્ર બનશો તથા તમને પરીક્ષામાંથી ઉઠાડી મુકવામાં આવશે અને તમારા વિષે તેનો યુનિવર્સિટીને તાત્કાલિક રિપોર્ટ કરવાનો નિરીક્ષકને અધિકાર છે.
 - (બ) જે પરીક્ષાર્થી મુખ્ય કે અન્ય નિરીક્ષકની સૂચનાનો અનાદર કરશે કે ઉદ્ધત અથવા અયોગ્ય વર્તન પરીક્ષાખંડમાં દાખવશે અથવા નિયમોનો ઈરાદાપૂર્વક ભંગ કરશે તે શિક્ષાને પાત્ર બનશે અને મુખ્ય નિરીક્ષક તેને પરીક્ષામાંથી તાત્કાલિક ઉઠાડી મૂકી શકશે.
 - (ક) ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણેની તેમજ યુનિવર્સિટીના ઓર્ડિ.માં દર્શાવેલી ગેરરીતિ જો કોઈ પરીક્ષાર્થી આચરશે તો તે પરીક્ષાર્થીને મુખ્ય નિરીક્ષક પરીક્ષા ખંડમાંથી બહાર મોકલી શકશે.
 - (ડ) પરીક્ષાખંડમાં મોબાઇલ ટેલિફોન કે પેજર જેવાં સાધનો લાવશો તો મુખ્ય નિરીક્ષક આ સાધનોને જપ્ત કરી શકશે.
૮. પરીક્ષાનો સમય પૂરા થવાની ૧૦ મિનિટ અગાઉ સંકેતનો ઘંટ વાગશે ત્યારે તમો લખવાનું બંધ કરી તમારી ઉત્તરવહીઓ તમારા ખંડના નિરીક્ષકને સુપરત કરવા તૈયાર રહેશો. જ્યાં સુધી નિરીક્ષક બધાની ઉત્તરવહીઓ એકઠી કરી લે નહીં ત્યાં સુધી તમારે તમારી બેઠક છોડવી નહીં.

Instructions to Candidates

1. The candidate will have to write his seat number/centre of examination and date of examination along with his/her signature on the first page of each MCQ answer sheet.
2. The candidate is supplied with MCQ question paper, which he will have to complete in given fixed time and will have to submit the MCQ Answer Sheet to the block supervisor.
3. You should not write your name or number in any part of your Answer Sheet (except specified space) OR you should not put any sign whereby your identity can be made out.
4. The MCQ Answer Sheet given to you should be submitted to block supervisor before leaving the examination block.
5. The exchange of writing material, tools of mathematics and such similar things with other students is strictly prohibited.
6. Up to 30 minutes after distribution of question papers and in last 10 minutes of the examination time you will not be allowed to go outside the block under any circumstances.
7. If you
 - (a) Will bring any textbook or any type of writing or any strip of paper with notes or any other thing in the examination hall with you during the examination time. OR
 - Talk with other candidate during examination or try to send message by any means or do any communication OR will do any type of mal practice or will attempt for any mal practice. OR
 - Will carry your any written answer books or blank answer book with you while leaving the examination hall after completion of examination. OR will do any activity with intention of doing so, you will be liable to punishment or you will be expelled from the examination the supervisor has the right to send immediately the report to the University.
 - (b) The candidate who will disobey the instructions given by chief or other supervisor OR will show rude or inappropriate behaviour in the examination hall, the supervisor will immediately debar the candidate from the examination.
 - (c) If any candidate does any of the above mentioned mal practices or as mentioned in the Ord. of University, the chief supervisor will send the candidate out of the examination hall.
 - (d) The chief supervisor will seize the instruments like mobile telephone or pager if you bring in the hall.
8. 10 minutes before the completion of examination an indicative bell will ring. You should stop writing at that time you become ready to submit your answer books to your block supervisor. You should not leave your seat until the supervisor does not complete the collection of all the answer books.

- 1 या देवी _____ विद्यारूपेण संस्थिता ।
 (A) सर्ववेदेषु (B) सर्वभूतेषु
 (C) सर्वकार्येषु (D) सर्वविश्वेषु
- 2 कङ्कतम् – शब्दो अर्थ शो थाय ?
 (A) कांसको (B) कोणियो
 (C) कागण (D) काय
- 3 _____ तुष्यति ।
 (A) वृषभः (B) मयूरः
 (C) मानसः (D) कृषकः
- 4 स्यूतः शब्दो अर्थ शो थाय ?
 (A) सूपुं (B) थेदो
 (C) सूडी (D) सोपारी
- 5 क्षेत्रे _____ रोहति ।
 (A) प्रकामं (B) गोष्ठं
 (C) सस्यं (D) नीरं
- 6 पक्षी पुनः पुनः _____ वदति ।
 (A) सोऽरुक् (B) एको एकं
 (C) कोऽरुक् (D) नमो नमः
- 7 पक्षी _____ पृच्छति ।
 (A) मार्गं (B) प्रश्नं
 (C) गृहमं (D) गीतं

- 8 अतिथि _____ अनुभवति ।
- (A) श्वानभयम् (B) स्वामिभयम्
(C) सर्पभयम् (D) व्याघ्रभयम्
- 9 'आपणिक' शब्द-नो अर्थ शो थाय ?
- (A) आपणुं (B) पाणी
(C) वेपारी (D) छाथ
- 10 ग्राहकः _____ यंत्रे क्रीणितुम् इच्छति ।
- (A) एकः (B) द्वे
(C) पंच (D) सप्त
- 11 चटकः _____ विहरति ।
- (A) वृक्षे (B) गगने
(C) आनंदे (D) मंदिरे
- 12 नास्ति शब्द-नो अर्थ _____
- (A) नथी (B) नर
(C) नास्तो (D) नडावुं
- 13 चत्वारिंशत् अटले _____ थाय.
- (A) थार (B) थौद
(C) थालीस (D) थोवीस

- 14 12ने शब्दोभां _____ ल्पाय.
- (A) द्वादश (B) द्वे
(C) त्रिणी (D) चत्वारिंशत
- 15 अजा _____ गच्छति ।
- (A) मन्दिरं (B) वनं
(C) गृहं (D) मार्ग
- 16 तस्मिन् क्षणे अजा _____
- (A) आगच्छति (B) गच्छामि
(C) आगच्छतः (D) आगच्छसि
- 17 पादोन भेटले _____ थाय.
- (A) साडा (B) सवा
(C) पोशा (D) पगला
- 18 शृगालः _____ पश्यति ।
- (A) कदलीफलम् (B) द्राक्षाफलम्
(C) आमफलम् (D) अमरुदफलम्
- 19 शृगालः पुनः पुनः _____
- (A) कथयति (B) गच्छति
(C) पश्यति (D) उत्पतति
- 20 सम्मार्जनी - शब्दोभो अर्थ _____ थाय.
- (A) सावरणी (B) बिदाडी
(C) सरवाणी (D) आपेव तभाम

- 21 तुहिनः शब्दो अर्थ _____
 (A) तोङ्गनी (B) नी तरङ्ग
 (C) अरङ्ग (D) आङ्ग
- 22 जय जय हे भगवती _____
 (A) विविधभारती (B) सुरभारती
 (C) ग्रामभारती (D) सर्वभारतीरी
- 23 एषा _____
 (A) शुकः (B) द्वारं
 (C) वातायनानि (D) प्रतिमा
- 24 एषः एषाः एतत् सर्वनामनो उपयोग _____ नी वस्तु के व्यक्ति बताववा भाटे करवाभां आवे छे.
 (A) नञ्ङ (B) दूर
 (C) ञञ्ङु (D) ङञ्ङु
- 25 एतानि _____
 (A) पुस्तकम् (B) चित्राणि
 (C) पत्रम् (D) वातायनम्
- 26 एकलव्यः _____ बलेन श्रेष्ठः धनुर्धरः अभवत् ।
 (A) ईश्वर श्रद्धायाः (B) मूर्तिश्रद्धायाः
 (C) गुरु श्रद्धायाः (D) आत्मश्रद्धायाः
- 27 एकलव्यः बाणैः _____ मुखम् असीव्वत् ।
 (A) कुक्कुरस्य (B) अजाः
 (C) शुकस्य (D) बकस्य

- 28 सुशीला मृणालिनि च _____ गच्छतः ।
- (A) मन्दिरं (B) शालां
(C) क्रिडांगडणे (D) पुष्पवाटिकां
- 29 बालाः _____ सेवासत्कारे तत्पराः ।
- (A) पितुः (B) गुरौः
(C) भारतमातुः (D) ईश्वरस्य
- 30 शीला _____ गच्छति ।
- (A) प्रवासं (B) शालां
(C) गृहं (D) वाटिकायाम्
- 31 अजन्तागुहायां _____ चित्रम् अस्ति ।
- (A) भगवान् कृष्णस्य (B) भगवान् शिवस्य
(C) भगवान् बुद्धस्य (D) भगवान् महावीरस्य
- 32 भारतीय परंपराभिः _____ संस्कारो छे.
- (A) 12 (B) 13
(C) 15 (D) 16
- 33 बान्धवाः _____ इच्छन्ति ।
- (A) कुलम् (B) श्रुतम्
(C) वित्तम् (D) रूपम्

- 34 _____ दशमः ग्रहः अस्ति ।
- (A) मंगलः (B) भ्राता
(C) जामाता (D) पितृव्वः
- 35 उष्ट्राणां विवाहेषु _____ गीतं गायन्ति ।
- (A) अजाः (B) गदर्भाः
(C) धेन्वाः (D) शृगालाः
- 36 सुरेशः _____ क्रेतुम् इच्छति ।
- (A) पुस्तकानि (B) यंत्राणि
(C) फलानि (D) दुनकानि
- 37 भगवद्गीतायाम् _____ अध्यायाः सन्ति ।
- (A) द्वादश (B) अष्टादशः
(C) त्रयोदशः (D) विंशति
- 38 7 : 55 समयने शब्दोभां केम दर्शावाय ?
- (A) पञ्चअष्टवादनम् (B) पञ्चाधिक अष्टवादनम्
(C) सप्तसपादवादनम् (D) पञ्चोन अष्टवादनम्
- 39 बालाः शब्दनुं तृतीया विभक्ति अेकवचन _____ थाय.
- (A) बालाः (B) बालया
(C) बालाम् (D) हे बाल
- 40 अहं _____
- (A) नृत्यानि (B) नृत्यति
(C) नृत्यसि (D) नृत्यन्ति

- 41 वैदिकः ऋषिः कम् ईळते ?
- (A) देवम् (B) दानवाम्
(C) अग्निम् (D) ब्रह्मणाम्
- 42 कः मथोभवः मयस्करः च अस्ति ?
- (A) भगवान् शिवः (B) भगवान् विष्णुः
(C) भगवान् सूर्यः (D) भगवान् वरुणः
- 43 निधानम् – शब्दस्य पर्यायशब्द कः ?
- (A) धान्यम् (B) निर्धनम्
(C) निधिः (D) यशः
- 44 तृषापीडितः शिशुः कस्य समीपं गच्छति ?
- (A) वृद्ध समीपम् (B) जननी समीपम्
(C) मातामह समीपम् (D) नदी समीपम्
- 45 सर्वे किं रक्षितव्यम् ?
- (A) सदाचार (B) कुलाचारः
(C) अहिंसाचार (D) अचरणाः
- 46 पुनरपि – शब्दस्य उचितं सन्धि – विच्छेदं दर्शयत्
- (A) पुन + अपि (B) पुनौ + ऽपि
(C) पुनः + अपि (D) पुनर् + जयति
- 47 पुरतः इति शब्दस्य विरुद्धार्थकः शब्द कः ?
- (A) अग्रतः (B) पृष्ठतः
(C) समीपे (D) पुरस्तात्

- 48 भोजः कस्य देशस्य अधिपतिः आसीत् ?
- (A) मालवदेशस्य (B) गुर्जरदेशस्य
(C) मगधदेशस्य (D) भारतदेशस्य
- 49 पण्डितः इति शब्दस्य पर्यायशब्द कः ?
- (A) चक्रधर (B) देवः
(C) कोविदः (D) दण्डधरः
- 50 उपवेदाः कति सन्ति ?
- (A) अष्टादशः (B) चत्वारः
(C) सप्त (D) पञ्चः
- 51 महावीरस्य उपदेशः केन नाम्ना प्रसिद्धः वर्तते ?
- (A) स्मृति (B) मीमांसा
(C) निगमः (D) आगमः
- 52 वल्लभी केषां राजधानी आसीत् ?
- (A) मैत्रकाणाम् (B) गुप्तानाम्
(C) द्रविडानाम् (D) क्षत्रपाणाम्
- 53 पापस्य कारणं किम् ?
- (A) अज्ञानम् (B) क्रोधः
(C) लोभः (D) कामः

- 54 तक्षकस्य विषं कुत्र भवति ?
- (A) पुच्छे (B) मस्तके
(C) दन्ते (D) सर्वाङ्गे
- 55 के व्रणमिच्छन्ति ?
- (A) पार्थिवाः (B) मक्षिकाः
(C) वृश्चिकाः (D) जन्तवाः
- 56 वनितानाम् अलकाः कीदृशाः सन्ति ?
- (A) चलाः नीलाः च (B) धनाः
(C) कृष्णाः (D) रमणीयाः
- 57 मेखला – शब्दस्य अर्थ कः ?
- (A) कुंगन (B) कुंदोरो
(C) नथश्ली (D) अंजुरु
- 58 सलिलम् इति शब्दस्य पर्यायशब्द कः ?
- (A) अनिलः (B) जलम्
(C) अग्निम् (D) मधुपः
- 59 प्रभातकाले वायसः कम् अपश्यत् ?
- (A) कपोतम् (B) मुषकम्
(C) व्याधम् (D) मक्षिकाः
- 60 मुषकराजेन केन कपोतानां बन्धनानि छिन्नाणि
- (A) दन्तैः (B) शस्त्रेण
(C) नखैः (D) अक्षपशु नडि

- 61 विपत्काले किं कापुरुषलक्षणम् ?
- (A) शान्तिः (B) धैर्यम्
(C) प्रतीकारः (D) विस्मयः
- 62 आश्रम प्रवेशात् पूर्व नवागन्तुकेन कस्य त्यागः करणीयः ?
- (A) काषापवस्त्राणाम् (B) जीर्णवस्त्राणाम्
(C) विचाराः (D) आचाराः
- 63 गान्धिमहोदयस्य वचनं श्रुत्वा कः व्यपगतः ?
- (A) सत्यदेवस्य दुराग्रह
(B) सत्यदेवस्य धनः
(C) सत्यदेवस्य संशय
(D) आपेक्ष तमाभ
- 64 स्वातन्त्रयान्दोलनस्य व्यवहारः आरम्भ दिनेषु कुत्र प्राचलत् ?
- (A) वर्धा आश्रमे
(B) साबरमती आश्रमे
(C) दाण्डी आश्रमे
(D) पालडी ग्रामे
- 65 शर्विलकः _____ प्रतिं पश्यति ?
- (A) चारुदतं (B) चारुदताय
(C) चारुदतेन (D) चारुदतात्

- 66 क्रकचः इति शब्दस्य अर्थः कः ?
- (A) करयलो (B) दलतरु
(C) लालो (D) करवत
- 67 मडारकः इति शब्दस्य अर्थः कः ?
- (A) गुरु
(B) शलषु
(C) राजा-स्वामी
(D) आपेल तमाम
- 68 दौवारिकाः कस्य आज्ञाम् अपि न प्रतीक्षन्ते ?
- (A) सन्यासिनः
(B) ब्रह्मणः
(C) नृपाणाम्
(D) अेकपक्ष नडि
- 69 त्वं कदापि धनिकः न _____
- (A) भविष्यसि (B) भविष्यथः
(C) भविष्यति (D) भविष्यन्ति
- 70 कन्दरासु – आ शब्दनो अर्थः जडालो.
- (A) आशमां (B) गुडालोमां
(C) पथरोमां (D) रस्ताओमां